

ОБРАЗАЦ ФОРМУЛАРА ЗА ДОСТАВУ ПИСАНИХ КОМЕНТАРА НА НАЦРТ ЗАКОНА О
СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Попуњен формулар потребно је доставити на имејл: strateska.procena@ekologija.gov.rs

У субјекту имејла поруке потребно је да наведете „Коментар на Нацрт закона о стратешкој процени утицаја на животну средину“.

Име и презиме:	Драган Ранђеловић, председник и законски заступник
Установа/институција и седиште:	Друштво младих истраживачас Бор, 3. Октобра 71, 19210 Бор
Имејл адреса:	kancelarija@mibor.rs
Датум:	11.01.2022.

1. ОПШТИ КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЗИ:

Стратешка процена утицаја, у досадашњој пракси у Србији, била је само формални документ, који је формално био доступан јавности, без правог информисања и учешћа јавности у поступку његовог прихватања и без икакве контроле њене имплементације. Мере које су њоме предвиђене су најчешће формалне, преписане из једне у другу процену. Хијерархијски нижи документи само преузимају такве одредбе што их чини још формалнијим.

Стратешке процене утицаја су неодговарајућег квалитета, веома често копиране са једног за друге планове, понекад без исправљених назива топонима. Циљ овог закона мора да буде квалитетна стратешка процена утицаја. Дефинисати ко може да ради процену, како које организације, тако и која поједина стручна лица. Стратешку процену утицаја не може да ради иста организација која ради план и програм као и међусобно повезане организације и појединци. Такође, то не могу да раде лица у њима која су раније била на одговорним местима у министарствима, односно надлежним органима који су доносили одлуке о прихватању процене.

Информисање јавности и укључивање заинтересоване јавности у раној фази припреме и израде студије је од битне важности за квалитет студије и као превентива каснијих неспоразма и превазилажење сукоба око намене простора за различите делатности. Посебну пажњу треба посветити информисању заинтересоване јавности која ће бити или може бити погођена планом. Многи планови се односе на рурална подручја на којима живи становништво које не располаже материјалним средствима и знањем за праћење интернета, па за план сазна када у њиховом имању освану грађевинске машине неког инвеститора. Овај закон мора да прецизира како до тих грађана да доспе правовремена информација о плану и процени утицаја и да се образују о својим могућностима учешћа у одлучивању.

Јавност и заинтересована јавност мора бити укључена у цео процес припреме и усвајања стратешке процене утицаја, што је и одредба Директиве 2001/42/ ЕЗ, а не од тренутка када је припремљен нацрт стратешке процене утицаја. То захтева допуну бројних чланова Нацрта закона. Мора бити прописано стварно учешће јавности и заинтересоване јавности и дати разумни рокови за давање предлог и мишљења.

Закон не прецизира ко обавља контролу примене овог Закона. У Закону се каже да то чини

Министарство али из целог текста Закона се не види које Министарство. Контролу мора да обавља Министарство заштите животне средине и његови инспекцијски органи за програме и планове за које сагласност/дозволу дају државни органи а за планове и програме за које је надлежна локална заједница одговарајући инспекцијски органи локалне заједнице. Прописати обавезу да се инспекцијска контрола обавља најмање једном годишње а по потреби и/или захтеву заинтересоване јавности и чешће. О тим контролама извештавати јавност на начин на који је обавештавана о процесу усвајања стратешке процене.

2. КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОЈЕДИНЕ ЧЛАНОВЕ:

Број члана:	Допунити члан 2., став 2. тачка 1.
Предлог за измену и/или допуну:	У алинеји “ - учешће заинтересованих органа и организација ”иза речи организација додати “и заинтересоване јавности”.
Образложење:	Ово би било усаглашавање са са тачком 15. Директиве 2001/42/ ЕЗ како би се допринело транспарентном доношењу одлука а са циљем осигурања свеобухватности и поузданости информација које се достављају за процену. То се може постићи једино ако се од самог почетка у цео процес укључи и јавност поред органа које имају одговорност за заштиту животне средине.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Допунити члан 4., став 2. тачка 1.
Предлог за измену и/или допуну:	На крају последње алинеје иза речи “... о неприступању изради стратешке процене” додати “... и обавештавање јавности о одлуци.”
Образложење:	Јавност мора бити упозната са свим одлукама о стратешкој процени утицаја а не само о одлуци да је потребна већ и да о томе да надлежни орган заштите животне средине сматра да стратешка процена није потребна.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Допунити члан 4., став 2. тачка 2.
Предлог за измену и/или допуну:	Додати нову алинеју: - спровођење саветовања са органима, организацијама и заинтересованом јавности
Образложење:	Заинтересован јавност мора бити укључена од самог почетка припреме и израде стратешке процене утицаја што је захтев Директиве 2001/42/ ЕЗ.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Допунити члан 4., став 2. тачка 3.
Предлог за измену и/или допуну:	На крају последње алинеје “-сагласност на извештај о стратешкој процени.” брисати тачку и додати “и обавештање јавности о донетој одлуци”.
Образложење:	Јавност мора бити обавештена о одлуци да је усвојена стратешка процена утицаја што је у складу са тачком 18. Директиве 2001/42/ ЕЗ да када програм буде усвојен да одговорна тела и јавност буду информисана и да им се омогући приступ свим релевантним информацијама.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 9., став 1.
Предлог за измену и/или допуну:	Иза речи “... Организација.” брисати тачку и додати “... и заинтересоване јавности.”
Образложење:	То би било усаглашавање са Директивом и са тачком 11. Става 2., овог члана.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 9., став 1. тачка 12.
Предлог за измену и/или допуну:	На крају ове тачке додати “и заинтересоване

	јавности.”
Образложење:	Усаглашавање са тачком 11 овог члана Закона.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 10. став 1.
Предлог за измену и/или допуну:	Допунити тако што ће се на крају овог става брисати тачка и додати “и заинтересоване јавности.”
Образложење:	Без ове допуне јавност ће бити искључена из процеса доношења одлуке о стратешкој процени утицаја.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 10. став 3.
Предлог за измену и/или допуну:	Допунити тако што ће се на крају овог става брисати тачка и додати “и прибављеног мишљења заинтересоване јавности.”
Образложење:	Ово је веома важна одлука за коју треба да се прибави мишљење заинтересоване јавности и образложи да ли је то мишљење прихваћено или није уважено и из којих стручних разлога.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 10. став 5.
Предлог за измену и/или допуну:	Допунити тако што се додаје нове реченица: “Орган надлежан за припрему плана и програма је дужан да о одлуци из става 1. овог члана обавести заинтересоване органе и организације и јавност писаним путем.”
Образложење:	Заинтересовани органи, организације и заинтересована јавност своја мишљења и предлоге достављају писаним путем та на исти начин надлежни орган треба да их

	обавести о својој одлуци.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 20.
Предлог за измену и/или допуну:	Допунити новом тачком: “5а) начин и рокове обавештавања јавности о току спровођења плана и програма.”
Образложење:	Јавност мора бити упозната са током реализације плана и програма.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 21.
Предлог за измену и/или допуну:	Допунити тачку б. тако што се иза речи “... и организацаја” додаје “јавности и заинтересоване јавности”.
Образложење:	Доследно укључивање јавности у процес доношења одлука. Без овакве одредбе игнорисаће се мишљење јавности и заинтересоване јавности.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Члан 27., став 4 допунити
Предлог за измену и/или допуну:	Иза речи “... путем” ставити зарез и додати: “локалних електронских медија, националног и...” остаје “ листа...” на крају истог става додати: “Огласним таблама у службеним просторијама локалне заједнице и њеним месним канцеларима:”
Образложење:	Многе локалне заједнице немају локалне штампане медије или они нередовно излазе.
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

Број члана:	Додати члан 35.а.
Предлог за измену и/или допуну:	
Образложење:	
Предлози за додатне чланове:	Надзор над применом стратешке процене утицаја обавља надлежна инспекција заштите животне средине најмање једном годишње а по потреби и чешће. О сваком инспекцијском прегледу обавештава јавност као и о предузетим мерама.
Образложење предлога додатних чланова:	Највећи недостатак спровођења важећег Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину јер нема контроле њене имплементације. Оне остају, најчешће, формално донети документ без реализације. Нема информација да је обављен било какав надзор. Да би се таква пракса превазишла, а стратешке процене утицаја добиле значај који морају да имају неминовно је дефинисати овакву обавезу.

Број члана:	
Предлог за измену и/или допуну:	
Образложење:	
Предлози за додатне чланове:	
Образложење предлога додатних чланова:	

За остале чланове/предлоге, молимо да додате табелу.